

роботи. Нині в умовах проведених структурних перетворень в охороні здоров'я відбуваються зміни характеру праці медичних працівників – лікарів і середнього медичного персоналу, який відноситься до розділу інтелектуального і творчого.

Використані джерела

1. Крисько Ж. Реформування закладів охорони здоров'я в Україні в контексті децентралізації. *Розвиток регіонів та громад в умовах адміністративно-територіальної реформи : перспективи та загрози* : Дев'ять регіональні та муніципальні читання : зб. матеріалів доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль-Вишнівець, 20-21 жовт. 2015 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2015. С. 199-202.

Галина КЕНІДРА

здобувачка освітньо-професійної програми

«Менеджмент закладів охорони здоров'я» ТНЕУ

Науковий керівник – д.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ТНЕУ Алла ВАСІНА

СПЕЦИФІКА ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ

Переважаюча кількість молодших медичних спеціалістів займають посади медичних сестер, що характеризуються певною специфікою та етичними аспектами діяльності. Специфікою професійної діяльності медичної сестри є те, що вона спрямована на цілісну людину, тобто на особистість, яка має неповторний набір психологічних якостей (характеру, темпераменту, соціального досвіду, життєвої позиції), і зорієнтована на здійснення безпосереднього догляду за пацієнтом, навчання самогляду й елементам самогігієни, надання допомоги пацієнту психологічно адаптуватися до ситуації, яка виникла [1, с. 21].

Метою професійної діяльності медичної сестри є відновлення і підтримка людини в задоволенні її основних життєвих потреб і збереження здоров'я. Невід'ємною складовою професійної діяльності медичної сестри є етична складова, що реалізується у глибокому розумінні високої професійної та моральної відповідальності за якість сестринського процесу і результат своєї діяльності, спрямовується на дотримання вимог Етичного кодексу медичної сестри, принципів медичної, медсестринської етики і деонтології.

З огляду на специфіку професійної діяльності, при виконанні своїх фахових обов'язків медична сестра має керуватися нормами професійної моралі і етики. В умовах зміщення професійної установки на людиноцентричну особливо затребуваними стають такі морально-етичні якості особистості, як гуманне ставлення до людини, любов, милосердя, відповідальність, глибоке усвідомлення і добросовісне виконання громадянського і професійного

обов'язку, повага, толерантність, емпатія. Від сформованої професійної етики медичної сестри значною мірою залежить довіра і ставлення пацієнта та його родини до діяльності всього закладу охорони здоров'я.

На формування етичної складової діяльності медичних сестер зорієнтовані положення Етичного кодексу професійної етики Міжнародної ради медсестер [2], Стратегії ВООЗ в освіті медичних сестер і акушерок [3], прийнятого Асоціацією медсестер України у 1999 р. Етичного кодексу медичної сестри [4]. Ці нормативні документи визначають і закріплюють засади моральності медичних працівників, що передбачають органічне поєднання фахових знань з милосердям, співчуттям, толерантністю, наголошують на важливості вмінь приймати компетентні рішення, брати на себе відповідальність за професійні дії, піклуватися про фізичне, психічне, соціальне здоров'я і благополуччя, поліпшення якості життя окремих людей і суспільства загалом, проводити відповідну просвітницьку діяльність.

Для успішного виконання завдань професійної діяльності медичній сестрі важливо володіти такими якостями як: дисциплінованість; увічливість; чуйність; працездатність; толерантність; відповідальність; сумлінне виконання своїх обов'язків. При цьому серед базових принципів, що повинні реалізуватись молодшими медичними спеціалістами, слід виокремити такі:

– повага прав кожної людини на якісну медичну допомогу незалежно від віку, статі, характеру захворювання, расової чи національної приналежності, релігійних чи політичних переконань, соціального чи матеріального стану, яка відповідає принципам гуманності і професійним стандартам;

– повага гідності і автономії особистості, дотримання справедливості і співчуття, компетентність щодо моральних і юридичних прав пацієнта, вдосконалення знань і вмінь, систематичне підвищення свого культурного рівня;

– взаємна повага і взаємодопомога між колегами – медичними працівниками.

Досвід функціонування закладів охорони здоров'я свідчить, що завдання діяльності молодших медичних працівників можуть бути ефективно реалізовані за умови наявності таких складових професійної етики медичної сестри як:

– професійний обов'язок, проявом якого є дотримання принципу гуманізму, сумлінне виконання своїх обов'язків щодо хворого;

– відповідальність – забезпечення відповідності поведінки, дій, результатів вчинку у змісту моральних норм;

– совість – усвідомлення і почуття моральної відповідальності за свою поведінку, свої вчинки перед самим собою, людьми, суспільством;

– честь – чесність перед людьми; репутація, висока моральність у стосунках.

Використані джерела

1. Семенов О. М., Кравченко О. Формування професійної етики майбутньої медичної сестри у вимірах педагогічної дії: монографія. Черкаси: видавець Чабаненко Ю. А., 2014. 304 с.
2. Етичний кодекс професійної етики Міжнародної Ради медсестер. *Медичний вісник*. 2007.07.05.
3. Стоунс Э. Психопедагогика. Психологическая теория и практика учения. Пер. с англ. /Под. ред. Н.Ф.Талызиной. М.: Педагогика, 1984. 472 с.
4. Етичний кодекс медичної сестри України. URL: <http://on2.docdat.com/docs/1537/index-13243-1.htm>

Віталій КЕРНИЧНИЙ

здобувач освітньо-професійної програми

«Менеджмент закладів охорон здоров'я» THEU

Науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу THEU Тамара ПОПОВИЧ

ЗАВДАННЯ СТАНДАРТИЗАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

Впровадження програми державних гарантій медичного обслуговування населення, визначеної Законом України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» [5] та «Порядком реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2020 році» [4] актуалізує проблему вироблення системи актуальних стандартів надання медичних послуг. До пакету таких послуг включено надання: екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) та паліативної медичної допомоги, медичної реабілітації, медичної допомоги дітям до 16 років та допомоги у зв'язку з вагітністю та пологам.

В сучасних умовах до стандартизації медичної допомоги висувуються вимоги щодо задоволення потреб громадян в безпечних та якісних медичних послугах; впровадження нових прогресивних технологій в медичній практиці; раціоналізації витрат на охорону здоров'я та надання платних медичних послуг; сприяння конкурентоспроможності закладів охорони здоров'я та видів медичної допомоги на ринку медичних послуг.

В перелік медичних стандартів, що унормовують питання забезпечення якості та безпеки медичної допомоги, законодавством України включає [2]: стандарти медичної допомоги (медичний стандарт); клінічні протоколи; таблиць матеріально-технічного оснащення; лікарський формуляр; інші норми, правила та нормативи, що регулюють діяльність у сфері охорони здоров'я. Дотримання вимог стандартів є обов'язковим для всіх закладів охорони здоров'я, а також для фізичних осіб-підприємців, які провадять господарську діяльність з медичної практики. Водночас, варто зазначити, що в чинному законодавстві відсутніми є положення, що виписують чіткі критерії якості як самої медичної допомоги, так і